

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1976/2019
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Марија Китаровић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља "ББ" из ..., кога заступа пуномоћник Бојан Јанковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3656/2018 од 01.02.2019. године, у седници већа од 13.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3656/2018 од 01.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 107/2016 од 11.05.2018. године, ставом 1. изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду донесено од стране директора туженог заведено код туженог под деловодним бројем .. од 28.12.2015. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Ставом 2. изреке, одбачен је тужбени захтев (тужба) у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљу распореди на радно место које одговара њеном степену стручне спреме, стеченом знању и способностима. Ставом 3. изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3656/2018 од 01.02.2019. године, ставом 1. изреке, потврђена је пресуда Другог основног суда у Београду П1 107/2016 од 11.05.2018. године у ставу првом изреке и делу става трећег изреке, који се односи на тужиљу, а жалба тужиље одбијена као неоснована. Ставом 2. изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става трећег изреке пресуде Другог основног суда у Београду П1 107/2016 од 11.05.2018. године који се односи на туженог и обавезана тужиља да туженом накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 72.000,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате у року од осам дана од пријема писменог отправака пресуде. Ставом 3. изреке, тужиља је обавезана да туженом на име трошкова другостепеног поступка плати 33.000,00 динара са затезном каматом од извршности до

исплате. Ставом 4. изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је тужиљина ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је уговором о раду од 23.10.2000. године засновала радни однос код туженог на неодређено време на радном месту стоматолошке сестре у служби за стоматолошку и здравствену заштиту, а решењем о отказу уговора о раду од 28.12.2005. године тужиљи је престао радни однос код туженог и то на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду с обзиром да је услед економских и организационих промена код туженог тужиља проглашена вишком у служби за стоматолошку и здравствену заштиту као стоматолошка средства. Тужени је у складу са кадровским планом за 2014. годину донео одлуку о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова 09.11.2015. године којом је смањио број извршилаца на пословима медицинска сестра, стоматолошког смера. Према кадровском плану за 2014. годину који је за тужену донело Министарство здравља код туженог је у служби за стоматолошку заштиту утврђен број од 56 запослених међу којима 22 стоматолошке сестре за рад у тиму са лекарима стоматолозима и четири стоматолошке сестре за рад у превентиви. До тада је код туженог на радном месту стоматолошке сестре у наведеној служби било запослено још пет стоматолошких сестара чије су зараде исплаћиване из средстава сопствених прихода туженог. Тужени је у поступку решавања вишка запослених формирао комисију 13.11.2015. године која је имала за циљ да примени унапред дефинисане критеријуме (утврђене од стране репрезентативних синдиката и Министарства здравља), односно да изврши бодовање запослених и комисија је то урадила, па је према бодованој листи од укупно 31 стоматолошке сестре тужиља заузела 27 место. Код тужиље су бодовани критеријуми године стажа – 19 и резултати рада, при чему су резултати рада за тужиљу утврђени применом критеријума, просек службе будући да тужиља у бодованом периоду није у континуитету радила у тиму са лекаром стоматологом јер је у периоду од 29.05.2013. до 13.04.2014. године била привремено распоређена да обавља послове превентивне стоматолошке сестре по решењу од 28.06.2013. године. На бодовну листу тужиља није изјавила приговор. У поступку утврђивања вишка запослених, а пре престанка радног односа тужиљи, тужени се обраћао другим домовима здравља на територији Града ... тражећи могућност премештаја стоматолошких сестара које су утврђене као вишак код њега, али није добио позитиван одговор. Није постојала могућност ни да тужиља буде распоређена у другу службу у оквиру дома здравља јер тужиља није имала лиценцу за обављање послова медицинске сестре у примарној здравственој заштити.

Код напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови налазе да је тужени законито спровео поступак утврђивања вишка запослених, те да је на основу тога решење којим је тужили отказан уговор о раду законито, па је тужбени захтев одбијен као неоснован.

Закон о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05... 75/14) је чланом 179. став 5. тачка 1. прописао да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се не односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Исти закон у одредбама чл. 153. до 160. регулише обавезе послодавца у случају вишка запослених. Међу тим обавезама је доношење Програма решавања вишка у одређеним ситуацијама, а посебно обавеза утврђења критеријума за утврђивање вишка запослених, исплата отпремнине и друго. Исти закон забрањује послодавцу да на радна места на којима су радили запослени којима је отказан уговор о раду као технолошком вишку запошљава нове раднике у одређеном времену, обавезује такође послодавца да покуша да пронађе одговарајуће запослење за радника за кога је утврђен вишак и томе слично.

У конкретном случају, према утврђеном чињеничном стању тужени као послодавац је испоштовао све законске обавезе када се ради о спровођењу поступка за утврђивање вишка запослених, а посебно је применио критеријуме за утврђивање вишка и на основу тих критеријума тужила је била на 27 месту ранг листе од укупно 31 стоматолошке сестре, а с обзиром да је пет стоматолошких сестара било вишак по том основу је и тужили отказан уговор о раду.

Тужила у ревизији оспорава критеријуме који су примењени у поступку утврђивања вишка односно сматра да је непотребно фаворизован критеријум радног стажа, али с обзиром да је такав критеријум утврђен актом послодавца суд није овлашћен да улази у његову оцену. Што се тиче другог критеријума – утврђивања радног учинка за тужилу на основу просека службе и то питање је актом послодавца разрађено и с обзиром да је према чињеничном стању утврђено да тужила није у периоду који је вреднован радила са лекаром стоматологом произилази да је и тај критеријум у конкретном случају правилно примењен. Како су нижестепени судови прихватили да је комисија која је вршила бодовање правилно применила критеријуме што је чињенично питање у овој парници, то се овај суд не може упуштати у оцену тих питања, а што се ревизијом потенцира.

С обзиром да се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност нижестепених одлука, то је и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић